

Svein Bjørk
Plankonsulent | Nord-Trøndelag reinbeiteområde
Sørsivegen 6, 7760 Snåsa
E-post: svein.bjork@snasa.kommune
Mobil: 416 08 487

11.12.2020

Osen kommune
Rådhusveien 13
7740 Steinsdalen

Klage på vedtak i sak PS 61/20 Reguleringsplan for Skautjønna hytteområde

Viser til vedtak fattet av Osen kommunestyre 18.11.20 i sak PS 61/20 *2.gangs behandling av privat forslag for Skautjønna hytteområde*. Fovsen Njaarke sijte mottok vedtaket pr. e-post 20.november.

Fovsen Njaarke sijte klager på kommunens vedtak i sak PS 61/20, da våre merknader ikke er ivare tatt i planen.

Til orientering har ikke reinbeitedistriktet mottatt oppstartsvarselet som ble sendt ut i oktober 2016. Planforslaget mottok vi først når Fylkesmannen påpekte at distriktet ikke var med i høringsrunden. Kommunens involvering av reinbeitedistriktet framstår som et pliktløp.

Begrunnelse for klagen

Osen kommune har ikke tatt hensyn til vår uttalelse der vi ba om at antall nye hytter i planen ble redusert fra 14 til 7 hytter. Vi ba om en reduksjon i antall hytter for en mer skånsom utbygging innenfor våre vinterbeiter. Vedtatt plan legger til rette for 13 nye fritidsboliger etter at en tomt er tatt bort som følge av snøskredfare (FR16).

Planleggers vurderinger har lagt sterke føringer for rådmannens saksframlegg til kommunestyret. Planleggers kommentarer til de reindriftsfaglige uttalelsene fra oss og Fylkesmannen er tatt for god fisk uten noen nærmere vurdering i saksframlegget.

I rådmannens innstilling står det:

«Rådmannen registrerer at tiltaket sannsynligvis kan få konsekvenser for rein på vinterbeite, men støtter de kommentarer som er gitt av planlegger».

Etter vårt syn har dette gitt et uklart og delvis feil beslutningsgrunnlag for kommunestyret. Vi velger derfor å kommentere planleggers vurderinger direkte når vi nå grunn gir vår klage ytterligere.

Planleggers kommentarer til vår uttalelse er gjengitt i kursiv, våre merknader kommer under:

- *Store deler av planområdet er vann, som uansett ikke blir brukt til beite. Hyttene er plassert i nærhet til, og kun på nordsiden av vannet. Sørsiden er ikke berørt. Planområdet rundt Skautjønna er stort (totalt 1600 daa).*

Det er en pedagogisk utfordring å forklare at en hytte ikke «bare» er en hytte. Eksakt beliggenhet av hyttene er ikke spesielt viktig i denne saken. Det er aktiviteten som følger med hyttene i et naturlig beiteområde for rein som er problematisk. En halvering av antall hytter får direkte følger for aktiviteten i beiteområdet. Typiske aktiviteter vinterstid er oppkjøring av skiløyper, jakt- og hundetrening, løshunder mv. Det er dokumentert at beitebruk reduseres i nærheten av tekniske inngrep. Reduksjonen er størst jo mer menneskelig aktivitet som inngrepet medfører.

Reinen er i negativ næringsbalanse gjennom vinteren og tærer på kroppens reserver. Beitet er vanskelig tilgjengelig, i tillegg til at reinen bare nyttiggjør seg av 30-40 % av det den får i seg. Når reinen først finner beite vinterstid er det derfor svært viktig at den får beiter og ikke stadig vekk må finne nye beiter.

Osen kommune bør også være godt kjent med at vindkraftutbyggingen på Fosen-halvøya har gjort store inngrep i distriktets vinterbeiter, både for sør- og nordgruppen. En enstemmig lagmannsrett har ifm. erstatningsutmålingene sagt at vinterbeite innenfor vindkraftverkene er tapt. Samtidig har en langtidsstudie fra Raggovidda vindkraftverk i Finnmark vist at rein skyr vindkraftområder mer enn hva forskerne tidligere har trodd.

Nordgruppens erfaringer etter at Roan vindkraftverk kom i drift er, som beskrevet i høringsuttalelsen, en mer uforutsigbar beitebruk ved at reinflokkene går veldig spredt og tar i bruk områder som tidligere har vært mindre intensivt brukt og samtidig er mindre egnet som vinterbeite. De langsiktige konsekvensene er uklare, men det er hevet over enhver tvil at de resterende vinterbeitene må ivaretas på best mulig måte.

- *De eksisterende og regulerte hyttene er allerede spredt langs nordsiden av vatnet og arealet er derfor allerede tatt i bruk.*

At arealet allerede er tatt i bruk er ikke et argument for å unnlate å gjøre gode faglige vurderinger i planarbeidet.

- *I gjeldende plan er det totalt 8 fritidsboliger (2 eksisterende og 6 planlagte). Dette gir en fortetning på område med 10 nye områder avsatt til fritidsbebyggelse ikke 14 som påstått. Vi har vanskelig for å forstå hvorfor en økning med 10 og ikke 7 har betydning for beitesituasjonen.*

I dag er det 5 bygninger, hvorav 4 er registrert som fritidsboliger. Den siste bygningen (Skautjønna 2) er ikke registrert med bygningsnummer i matrikkelen. Selv om plasseringene avviker noe fra plankartet antar vi at de 5 bygningene er oppført med bakgrunn i disposisjonsplanen fra 1983. Kommunen bør ha kjennskap til dette.

Faktum er uansett at planen legger til rette for 13 nye fritidsboliger, ikke 10. Det at disposisjonsplanen fra 1983 ikke er fullt ut utbygd endrer ikke dette.

Både i oppstartsvarsel (s. 3 *Planlagt regulering*) og i planbeskrivelse (Pkt. 1.1 side 3 og pkt. 5.1 side 10) skriver planlegger at det er snakk om 13 eller 14 nye tomter.

Vi synes også fortetningsbegrepet er strukket for langt. Dette er en betydelig utvidelse av et hytteområde, og kan ikke bagatelliseres som en mindre fortetting.

Sammendrag

Fovsen Njaarke sijte påklager vedtak i sak PS 20/61 *2.gangs behandling av privat forslag for Skautjønna hytteområde*. Osen kommunen har ikke tilstrekkelig ivaretatt hensynet til sijtens vinterbeiter i planforslaget. Fovsen Njaarke sijte krever at antall nye tomter for fritidsboliger i reguleringsplanen endres fra 13 til 7 for å redusere de negative konsekvensene av planforslaget på vinterbeitene.

Vi minner om at Osen kommune har et selvstendig ansvar gjennom grunnlovens § 108 og videre i bl.a. plan- og bygningslovens § 3-1 å sikre naturgrunnet for den samiske reindriften.

Viser ellers til vår uttalelse av 16.10.20

Med vennlig hilsen

For Fovsen Njaarke sijte,

Svein Bjørk

Plankonsulent

Nord-Trøndelag reinbeiteområde

Kopi:

Fovsen Njaarke sijte v/leder Terje Haugen